

DE SABOTEUR

Eerder verschenen van Clive Cussler:

DIRK PITT-AVONTUREN

Storm in Havana
De pijl van Poseidon
Wassende maan
Duivelsadem
De schat van Khan
Zwarte wind
Trojaanse Odyssee
Poorten van Hades
Atlantis ontdekt
Stormvloed
Schokgolf
Dodelijk tij
Duik in het duister
Vixen 03
Titanic
Het logboek

ISAAC BELL-AVONTUREN

De dief
De race
De spion
De jacht

DOSSIER OREGON-
AVONTUREN

De stille zee
De kaper
Dodenschip
Het oog van de orkaan
Het goud van Kamtsjatka
Heilige Steen
Gouden Boeddha

KURT AUSTIN-AVONTUREN
(NUMA-FILES)

Zero hour
De storm
Duivelspoort
Medusa
De Navigator
Poolstorm
Verloren stad
Witte dood
Vuurijs
Het blauwe goud
Serpent

Clive Cussler
en Justin Scott

De Saboteur

the house of books

Voor Teri, Dirk en Dana

Eerste druk, juli 2012

Derde druk, april 2016

Oorspronkelijke titel: The Wrecker

Oorspronkelijk uitgegeven door: G.P. Putnam's Sons, New York 2009

© Sandecker RLLLP, 2009

By arrangement with Peter Lampack Agency, Inc. 350 Fifth Avenue, Suite 5300,
New York, NY 10118 USA

© Vertaling uit het Engels: Pieter Cramer, 2012

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2012

Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5090 6

ISBN 978 90 443 5091 3 (e-book)

NUR 332

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Een onvoltooide zaak

12 DECEMBER 1934
GARMISCH-PARTENKIRCHEN

Boven de sneeuwrens staken de Duitse Alpen af tegen de hemel als de kaken van een stokoude vleeseter. Donkere wolken schuurden langs de door windvlagen geteisterde toppen en de getande rotsranden leken te bewegen, alsof het monster tot leven kwam. Vanaf het balkon van een skihotel bekeken twee mannen het in ongeduldige afwachting.

Hans Grandzau was een gids met een gezicht dat net zo verweerd was als de rafelige bergtoppen. In zijn hoofd huisde zestig jaar ervaring in het beklimmen van winterse hellingen. De vorige avond had hij voorspeld dat de wind naar het oosten zou draaien. Felle Siberische kou zou zich met de vochtige lucht uit het Middellandse Zeegebied vermengen tot een verblindende sneeuwstorm.

De man aan wie Hans sneeuw had beloofd, was een lange Amerikaan met een grijze aanzet in zijn blonde haardos en snor. Hij droeg een tweed Norfolk-kostuum met een warme gleufhoed en een sjaal van de Universiteit van Yale met het wapen van het Branford College. Zijn kleding was typerend voor een welgestelde toerist die voor een wintersportvakantie naar de Alpen was gekomen. Maar zijn ogen waren met een ijzige concentratie op een geïsoleerd gelegen stenen

kasteel gericht dat zo'n vijftien kilometer verderop aan de overkant van het ruige dal lag.

Het kasteel domineerde het afgelegen dal al ruim duizend jaar. Het lag haast volledig bedolven onder de winterse sneeuw en was nauwelijks zichtbaar in de schaduw van de hogere bergtoppen erboven. Enkele kilometers onder het kasteel lag een dorp aan de voet van een lange, steile, lastig te beklimmen helling. De Amerikaan zag hoe er een rookzuil naartoe kroop. Hij was er te ver vandaan om de locomotief te kunnen zien die de rook veroorzaakte, maar hij wist dat daar de spoorlijn lag die de grens overging naar Innsbruck. De cirkel is rond, dacht hij grimmig. Zevenentwintig jaar geleden was het misdrijf begonnen bij een spoorlijn in de bergen. En vanavond zou er, hoe dan ook, een eind aan komen bij, opnieuw, een spoorlijn in de bergen.

'Weet u zeker dat u dit aankunt?' vroeg de berggids. 'De klim is steil. En er staat een snijdende wind.'

'Ik ben net zo fit als u, beste man.'

Om Hans gerust te stellen vertelde hij dat hij zich bij een Amerikaanse legereenheid had aangesloten en ter voorbereiding een maand lang bij Noorse skitroepen had gebivakkeerd om ervaring met oorlogsvoering in de bergen op te doen.

'Ik wist niet dat er Amerikaanse troepen in Noorwegen oefenen,' reageerde de Duitser stijfjes.

De blauwe ogen van de Amerikaan glommen paarsachtig en toonden de zweem van een glimlach. 'Voor het geval we hier moeten terugkomen om weer een strijd te beslechten.'

Hans reageerde met een ondoorgroendelijke grijns. De Amerikaan kende hem als een trotse veteraan van het Alpenkorps, een speciaal voor de bergen opgeleide elite-eenheid, opgericht door de Duitse keizer Wilhelm in de Wereldoorlog van 1914-1918. Maar hij was geen vriend van de nazi's, die onlangs de macht in de Duitse regering hadden gegrepen en Europa in een nieuwe oorlog dreigden te storten.

De Amerikaan keek om zich heen om zich ervan te verzekeren dat

ze alleen waren. Een al wat ouder kamermeisje in een zwarte jurk met een witte schort duwde een rolveger door de gang achter de balkondeuren. Hij wachtte tot ze uit het zicht was verdwenen, waarna hij een leren geldbeurs vol met gouden Zwitserse twintigfrankmunten in zijn forse hand ophield en aan de gids overhandigde.

‘Volledige betaling vooraf. De afspraak is dat u mij, als ik niet mee kan komen, achterlaat en er zelf voor zorgt dat u thuis komt. U neemt de ski’s. Ik wacht dan bij de skilift.’

Hij haastte zich naar zijn luxueuze, met hout gelambriseerde kamer, waar het landschap achter het raam door de dikke tapijten en een knappend haardvuur nog kouder leek dan het al was. Snel kleeft hij zich om en trok een waterdichte gabardine broek aan, waarvan hij de pijpen in dikke wollen sokken stopte, bergschoenen met vetersluiting, twee dunne wollen truien, een winddicht leren vest en een heuplange gabardine jas, waarvan hij de rits openliet.

Jeffrey Dennis klopte aan en kwam de kamer binnen. Hij was een vlotte jonge detective van het kantoor in Berlijn en had een Tiroler hoed op zijn hoofd, zoals toeristen die droegen. Jeffrey was intelligent, energiek en efficiënt. Maar hij was niet bepaald een natuurmens.

‘Nog altijd geen sneeuw?’

‘Geef iedereen het startsein,’ zei de oudere man tegen hem. ‘Over een uur zie je geen hand voor ogen meer.’

Dennis overhandigde hem een kleine knapzak. ‘De formulieren voor u en uw... eh... “bagage”. De trein passeert de grens met Oostenrijk om middernacht. In Innsbruck wordt u opgewacht. Dit paspoort zal tot morgen geen problemen geven.’

De oudere man keek door het raam naar het kasteel in de verte. ‘Mijn vrouw?’

‘Veilig in Parijs. In het George V.’

‘Nog een bericht?’

De jonge man gaf hem een envelop aan. ‘Lees maar voor.’

Met een monotone stem las Dennis: ‘Bedankt, liefde, voor de mooi-

ste zilveren huwelijksdag die ik me had kunnen wensen.'

De oudere man was zichtbaar opgelucht. Dit was de code die ze eergisteren met een knipoog had voorgesteld. Het was een goede dekmantel, een romantische tweede huwelijksreis, voor het geval iemand hem herkende en vroeg of hij hier voor zaken was. Nu was ze op een veilige plek. De dekmantel was niet meer nodig. Er was storm op komst. Hij pakte de envelop aan en hield hem in de vlammen van het haardvuur. Hij bekeek het paspoort, de visa en de douanepapieren zorgvuldig.

'Wapen?'

Het was compact en licht. 'Dit is het nieuwe automatische wapen dat de Duitse agenten onzichtbaar bij zich dragen,' zei Dennis. Maar ik kan u ook een dienstrevolver geven als u liever een wat ouder wapen hebt.'

De blauwe ogen, die weer naar het kasteel aan de overkant van het naargeestige dal waren afgedwaald, schoten terug naar de jongere man. Zonder omlaag naar zijn handen te kijken verwijderde de lange Amerikaan het magazijn, controleerde of de kamer leeg was en vervolgde de demontage van de Walther PPK. Hij opende de trekkerbeugel en haalde de slede en slagpen uit de loop. Dit had twaalf seconden geduurd. De koerier nog altijd strak aankijkend zette hij het pistool in tien seconden weer in elkaar.

'Hiermee kan ik wel uit de voeten.'

Het begon tot de jongere man door te dringen dat hij zich in het gezelschap van een absolute grootheid bevond. Zonder erover na te denken ontsnapte hem de jongensachtige vraag: 'Hoelang hebt u daar wel niet op geoefend?'

Er verscheen een verrassend vriendelijke glimlach op het strenge gezicht en het antwoord was niet onvriendelijk en evenmin van humor gespeend. 'Dat moet je 's nachts oefenen, Jeff, in de regen. Als er dan iemand op je schiet, leer je 't snel genoeg.'

De sneeuw kwam met bakken uit de lucht toen hij bij de skilift kwam en hij zag nog maar nauwelijks de bergkam die de bovenrand van de skihelling vormde. De versteende toppen die erboven uittorenden waren onzichtbaar. De overige skiërs verdrongen zich opgewonden rond de lift in een poging het langsglijdende touw te grijpen om nog snel een laatste afdaling te kunnen doen, voordat de gidsen zich door de aanwakkerende storm gedwongen zagen de berg om veiligheidsredenen te sluiten. Hans had nieuwe ski's bij zich, het nieuwste model, met in het hout geklonken stalen randen. 'Het gaat steeds harder waaien,' zei hij, de ijzeren randen verklarend. 'IJs op de toppen.'

Ze stapten in de flexibele bindingen, gespten ze om hun hielen vast, trokken hun handschoenen aan en pakten hun stokken op, waarna ze zich door de slinkende groep een weg naar het touw baanden, dat langs een katrol gleed die door een luidruchtige tractormotor werd aangedreven. Ze grepen het touw vast. Na een stevige ruk aan hun arm gleden de beide mannen omhoog. Het was voor dat chique skioord een typerend beeld: een rijke Amerikaan van middelbare leeftijd op zoek naar avontuur met zijn privé-instructeur, die oud en ervaren genoeg was om hem veilig en op tijd naar het hotel terug te brengen zodat hij zich nog voor de avondmaaltijd om kon kleden.

Het waaide hard op de bergkam, met onverhoedse vlagen. Windstoten waaierden poedersneeuw en dikke vlokken op. Het ene moment was er vrijwel niets meer te zien achter de groep skiërs die op hun beurt stonden te wachten voor de afdaling. Het volgende moment brak de lucht weer helemaal open en lag het hotel met de hoge toppen erachter duidelijk zichtbaar als een poppenhuis onder aan de helling. De Amerikaan en Hans duwden zich met hun stokken over de kam weg van de menigte. En plotseling, toen niemand hen zag, zwenkten ze van de kam weg en schoten langs de andere kant omlaag.

Hun ski's trokken verse sporen door de maagdelijke poeder.

Vrijwel onmiddellijk verstomde het roepen van de skiërs en het ratelen van de motor van de skilift. De sneeuw viel geruisloos op hun

wollen kleding. Het was zo stil dat ze het ruisen van het met staal omzoomde hout over het poederachtige oppervlak, hun eigen ademhaling en het kloppen van hun hart konden horen. Hans ging de Amerikaan gedurende ongeveer anderhalve kilometer voor tot ze in een door een overhangende rots gevormde schuilplaats stopten. Daar trok hij een zelfgemaakte lichtgewicht slee tevoorschijn.

Deze was gemaakt van een Robertsonstretcher, een draagbaar van essenen beukenhout en zeildoek dat speciaal was ontworpen om een gewonde zeeman strak mee te omwikkelen zodat hij in een stabiele ligging door de smalle gangen en steile trappen op schepen vervoerd kon worden. De stretcher was op een stel ski's bevestigd en Hans trok hem met een rond zijn middel gebonden touw achter zich aan. Het touw had hij om een lange skistok gewonden die hij tijdens de afdaling als rem gebruikte. Opnieuw leidde hij de Amerikaan over een afstand van zo'n anderhalve kilometer een nu minder steile helling af. Aan de voet van een steile klim bond hij lappen zeehondenvel om hun ski's. De vleug van het bont gaf hen voldoende grip bij het klimmen.

Het sneeuwde nu dikke vlokken. Dit waren de omstandigheden waarin Hans zijn gouden franken waard was. Met behulp van een kompas kon de Amerikaan, net als de meeste mensen, zijn weg ook wel vinden. Maar geen enkel kompas kon voorkomen dat hij, murw gebeukt door de wind en gedesoriënteerd door het waanzinnige allegaartje aan scherpe hoeken en bochten, van zijn route afdwaalde. Hans Grandzau daarentegen, die van kinds af aan in deze bergen had geskied, voelde aan de hellingsgraad van een bepaalde passage exact waar hij was en hoe de windvlagen op die helling inbeukten.

Na een klim van enkele kilometers daalden ze een stuk af, waarna weer een klim volgde. Ze moesten regelmatig stoppen om even te rusten of de zeehondenhuiden van aangekoekt ijs te ontdoen. Het was al bijna donker toen het boven op een kam plotseling ophield met sneeuwen. Aan de overkant van het laatste dal zag de Amerikaan één verlicht raam in het kasteel. 'Geef mij de slee,' zei hij. 'De rest doe ik alleen.'

De Duitse gids hoorde de beslistheid in zijn stem. Hiertegen ingaan was zinloos. Hans gaf hem het touw van de slee, schudde hem de hand, wenste hem geluk en schoot met een scherpe draai de duisternis in, terug naar het dorp daar ergens ver in de diepte.

De Amerikaan zette koers naar het licht.

De artillerie van het proletariaat

1

21 SEPTEMBER 1907 *CASCADE RANGE, OREGON*

De spoorwegagent die de avondploeg de getande muil van de tunnel in zag gaan, vroeg zich af wat de Southern Pacific Company voor heil zag in een eenogige, met een stijf been slepende steenhouwer. Zijn overall en flanellen hemd waren tot op de draad versleten en zijn afgetrapte laarzen zo dun als papier. De rand van zijn gedeukte vilthoed hing slap omlaag als de muts van een circusclown, en de beukhamer van de arme drommel bungelde aan zijn handschoen alsof hij te zwaar was om op te tillen. Hier klopte iets niet.

De spoorwegsmeris was een drinker. Zijn gezicht was door de slechte kwaliteit van de drank zo opgezwollen dat zijn ogen haast in zijn wangen verdwenen. Maar het waren wel scherpe ogen, wonderbaarlijk sprankelend van hoop en plezier – terwijl hij toch zo diep was gezonken nu hij voor het meest verachte politiekorps van het land werkte – en nog altijd bijzonder alert. Hij stapte naar voren, klaar om op onderzoek uit te gaan. Maar net op dat moment nam een sterke jonge vent, een blozende, vers uit de klei getrokken boerenknecht, de moker van de oude steenhouwer over. Dit vriendschappelijke gebaar, gepaard met het mank lopen en de ooglap, maakte dat de eerste man veel ouder leek dan hij was en volstrekt ongevaarlijk. Maar dat was hij niet.

Voor hem waren twee openingen in de berghelling gehakt, de hoofdtunnel voor het spoor en er vlakbij een kleinere 'pioniersgang' die eerst was uitgehakt voor het verkennen van de route, de aanvoer van frisse lucht en de afvoer van regenwater. Beide ingangen waren afgezet met houten schotten en steunbalken om te voorkomen dat de berg op de inen uitgaande mannen en stortkarren viel.

De dagploeg kwam naar buiten gewankeld, uitgeputte mannen op weg naar de werktrein die hen terug zou brengen naar de veldkeuken in het kampement. Er tufte een locomotief langs met in de open wagons stapels spoorbielzen. Andere wagons werden door een tienspan muilezels voortgetrokken en er ratelden handkarren over de zandwegen. Dat alles gehuld in enorme stofwolken. Het was een afgelegen plek, die op twee vermoeiende dagreizen met de trein van San Francisco af lag. Maar het lag niet van de buitenwereld afgesloten.

Vanaf de ingang van de tunnel zorgden telegraafdraden aan gammele palen voor een directe verbinding met Wall Street. Ze brachten sombere berichten over de financiële crisis die in het bijna vijfduizend kilometer verderop gelegen New York was uitgebroken. De bankiers in het oosten, de financiers van de spoorwegen, waren doodsbenauwd. De oude man wist dat de draden bijna letterlijk knetterden van tegenstrijdige opdrachten. Versnel de aanleg van de Cascades Cutoff, een vitale afsnijding van de spoorverbinding tussen San Francisco en het noorden. Of leg de bouw stil. Vlak voor de tunnelingang bleef de oude man staan en keek met zijn goede oog omhoog naar de berg. Over de vestingwalachtige kam van de Cascade Range lag een rode gloed van de ondergaande zon. Hij keek ernaar alsof hij zich goed wilde inprenten hoe de wereld eruit had gezien voordat de donkere tunnel hem diep in het steen opnam. Meegestuwd door de mannen achter hem wreef hij over zijn ooglap, alsof hij terughadte aan het moment waarop hij het zicht in dat oog had verloren. Bij de aanraking opende hij een klein gaatje voor dit

oog, dat zelfs scherper was dan het andere. De spoorwegdetective, die snuggerder leek dan de doorsnee slome spoorwegagent, bekeek hem wantrouwend.

De steenhouwer was een onvoorstelbaar koele kikker. Hij had het lef om stug door te gaan, de schaamteloze brutaliteit om iedere verdenking weg te poetsen door geen enkele angst te tonen. Zonder aandacht op de langslopende arbeiders te slaan keek hij om zich heen alsof de grootsheid van het indrukwekkende schouwspel van een nieuwe spoorweg die dwars door bergen werd aangelegd, nu pas tot hem doordrong.

In werkelijkheid verwonderde hij zich over al het werk dat er werd verzet. De hele onderneming, die uit de gezamenlijke inspanning van duizenden mensen voortkwam, was gebaseerd op het eenvoudige principe dat aan zijn voeten lag: twee ijzeren staven die op een afstand van één meter en tweeënveertig centimeter op houten bielzen waren vastgespijkerd, de verbindingsbalken stevig verankerd in een grindbed van vergruisde stenen. Het geheel vormde een sterke geleider die honderd ton zware, met snelheden van honderd kilometer per uur voortdenderende locomotieven kon dragen. In segmenten van anderhalve kilometer – zevenentwintighonderd bielzen, driehonderdtweeënvijftig spoorstaven en zestig vaten met spijkers – was het een gladde, vrijwel wrijvingsloze baan, een ijzeren snelweg die eendeloos kon doorgaan. De rails sneden door het ruige landschap, lagen vastgeklonken op smalle richels uitgehakt in bijna verticale hellingen, overbrugden ravijnen op staketsels van schraagpijlers en liepen rotswanden in en uit.

Maar dit wonder van modern technisch vernuft en een zorgvuldige organisatorische bedrijfsvoering lag nog altijd nietig, onbetekenend zelfs, te midden van de bergen. En niemand beseftte beter dan hij hoe kwetsbaar dit allemaal was.

Hij wierp een schuinse blik op de smeris, die net de andere kant op keek. De avondploeg verdween in de ruw uitgehakte doorgang.

Er borrelde water onder hun voeten terwijl ze door de eindeloze met houten balken gestutte gang liepen. De hinkende man raakte achterop, nog steeds vergezeld door de potige vent die zijn hamer droeg. Nadat ze zo'n honderd meter binnen waren, bleven ze staan bij een zijgang en doofden hun acetyleenlampen. In het donker zagen ze hoe in de verte de flakkerende lichten van de anderen uit het zicht verdwenen. Vervolgens liepen ze op de tast de zijgang in en bereikten door de zes meter dikke steenlaag de parallel lopende pioniersgang. Die was smal en grover uitgehakt dan de hoofdtunnel. Hier en daar was het plafond verraderlijk laag. In elkaar gedoken liepen ze dieper de berg in, nadat ze, nu niemand hen meer kon zien, hun lampen weer hadden aangestoken.

De oude man hinkte nu veel sneller en bescheen met zijn lamp de zijwand. Opeens stopte hij en wreef met zijn hand over een kartelige naad in het steen. De jongeman keek toe en vroeg zich – niet voor het eerst – af waarom deze man voor de zaak bleef strijden, terwijl de meeste mensen met een handicap zoals hij hun tijd liever rustig in een schommelstoel zouden doorbrengen. In de kampen van het rondtrekkend arbeidersvolk kon het stellen van te veel vragen je duur komen te staan, dus hield de jongeman zijn verwondering wijselijk voor zich.

‘Hier boren.’

De oude man onthulde precies genoeg van zijn plannen om het vertrouwen te winnen van de vrijwilligers die hij rekruteerde. De boerenknecht die de hamer droeg, dacht dat hij een dakdekker bijstond uit Puget Sound, waar de vakbond een algemene staking had afgekondigd, die de industrie van cederhouten dakspanen volledig lamlegde tot de uitbuitende fabrikanten hen uiteindelijk met inzet van stakingsbrekers op de knieën dwong. Iets wat een aankomende anarchist allesbehalve vrolijk stemde.

Zijn vorige rekrut had geloofd dat hij uit Idaho kwam, weggevlucht uit de mijnwerkersopstand in Coeur d'Alene. Voor een vol-

gende zou hij een activist zijn voor de goede strijd ten gunste van de Wobblies in Chicago. Hoe hij zijn oog was kwijtgeraakt? Bij dezelfde gelegenheid waar hij ook zijn mankheid had opgelopen, in een gevecht met stakingsbrekers in Colorado City, of als bodyguard van 'Big Bill' Haywood van de Western Mijnwerkersbond, of door schoten toen de gouverneur de Nationale Garde had ingezet. Goudomrande kwalificaties voor degenen die naar een betere wereld verlangden en de moed hadden ervoor te vechten.

De potige vent haalde een negentig centimeter lange beitel tevoorschijn en hield hem tegen de plek, terwijl de man met de ooglap erop sloeg tot de punt stevig in het graniet stak. Daarna gaf hij de hamer terug.

'Aan de slag, Kevin. Kom op, snel.'

'Weet je zeker dat het instorten van deze tunnel niet gevaarlijk is voor de kompels die in de hoofdgang werken?'

'Daar durf ik m'n hand voor in 't vuur te steken. Er zit zes meter keihard graniet tussen.'

Kevins achtergrond was het geijkte verhaal in het Westen. Hij was opgevoed om boer te worden totdat zijn ouders hun land aan de bank verloren, waarna hij in de zilvermijnen had gewerkt tot hij werd ontslagen omdat hij het in het openbaar voor de vakbond had opgenomen. Toen hij op zoek naar werk in goederentreinen het land doorkruiste, was hij door agenten van de spoorwegpolitie in elkaar geslagen. Demonstrerend voor hogere lonen was hij door stakingsbrekers met bijstelen aangevallen. Er waren dagen dat hij zulke harde klappen had geïncasseerd dat hij niet helder meer kon denken. Het ergst waren de nachten dat hij wakker lag uit angst nooit meer een vaste baan te vinden of zelfs maar een vaste plek om te slapen, laat staan ooit nog verkering te krijgen en een gezin te stichten. In een van die nachten had de anarchistische droom hem gegrepen.

Dynamiet, 'de artillerie van het proletariaat', zou de wereld verbe-

teren. Kevin pakte de zware moker met beide handen beet en sloeg de beitel zo'n dertig centimeter het gesteente in. Hij pauzeerde even om op adem te komen en klaagde over het gereedschap. 'Ik kan niet met deze stalen hamers omgaan. Ze stuiteren teveel. Geef mij ze maar van ouderwets smeedijzer.'

'Benut de terugslag.' Verbazingwekkend lenig pakte de kreupele man met de ooglap de hamer en sloeg met een stevige zwaai, waarna hij de terugslag met zijn krachtige polsen opving, de steel met een vloeiende beweging doorhaalde en het staal weer met een harde slag op de beitel liet neerkomen. 'Je moet er juist gebruik van maken. Hier, maak jij het af... Goed zo. Heel goed.'

Zo hakten ze een gat van bijna een meter diep in het gesteente. 'Dynamiet,' zei de oude man, die Kevin alle compromitterende spullen had laten dragen voor het geval de spoorwegpolitie hem zou fouilleren. Kevin haalde drie matrode staven van onder zijn hemd tevoorschijn. Op de staven stond met zwarte letters de naam van de fabrikant: VULCAN. De hinkepoot legde ze één voor één in het gat.

'Ontsteker.'

'Weet je echt zeker dat er geen arbeiders gewond raken?'

'Ja, zeker weten.'

'De bazen mogen wat mij betreft allemaal de lucht in, maar de mannen daarbinnen, die staan aan onze kant.'

'Ook al weten ze dat nu nog niet,' reageerde de hinkepoot cynisch. Hij bevestigde de ontsteker, die krachtig genoeg was om het dynamiet tot ontploffing te brengen.

'Lont.'

Voorzichtig wikkelde Kevin de lontdraad af die hij in zijn muts had verstopt. Negentig centimeter van dit met gepulverd buskruit geïmpregneerde hennepgaren verbrandde in negentig seconden: dertig centimeter in een halve minuut. Voor de vijf minuten die ze nodig hadden om zelf veilig weg te komen, gebruikte de oude man

een lont van drie meter dertig. Die extra dertig centimeter diende om eventuele afwijkingen in de dikte en vochtigheidsgraad op te vangen.

‘Wil jij de boel aansteken?’ vroeg hij langs zijn neus weg.

Kevin's ogen glinsterden als die van een kleuter op pakjesavond. ‘Mag ik?’

‘Dan kijk ik of de kust veilig is. Maar denk eraan, je hebt maar vijf minuten om weg te komen. Niet treuzelen. Aansteken en wegwezen... *Wacht!* Wat was dat?’ Terwijl hij deed alsof hij iemand aan hoorde komen, draaide hij zich om en trok een mes voor de helft uit zijn laars.

Kevin trapte erin. Hij hield een gekromde hand bij zijn oor. Maar hij hoorde alleen vaag het ratelen van de drillboren in de hoofdgang en het zoemen van de ventilatoren die de lucht in de pionierstunnel verversten. ‘Wat? Wat hoorde je?’

‘Vlug, ga daar eens kijken of er iemand aankomt.’

Kevin rende weg, zijn schaduw dansend in het licht dat over de ruwe wanden gleed.

De oude man rukte de lont van de ontsteker en wierp hem in de duisternis weg. Vervolgens verving hij hem door een identiek ogen-de streng in gesmolten TNT gedoopte hennepgaren, die vanwege de snelle ontbrandingstijd voor het tegelijkertijd ontsteken van meerdere ladingen werd gebruikt.

Hij werkte snel en accuraat. Toen hij Kevin onverrichter zake hoorde terugkomen, was de verraderlijke handeling verricht. Maar toen hij opkeek, zag hij Kevin tot zijn verbazing met de handen in de lucht staan. Achter hem stond een spoorwegsmeris, de agent die hem de tunnel in had zien gaan. Achterdocht had zijn door whisky opgeblazen gezicht in een masker van kille waakzaamheid veranderd. In een ijzeren greep hield hij een revolver op de beide mannen gericht.

‘Omhoog!’ baste hij. ‘Handen omhoog!’

Zijn oog viel op de lont en de ontsteker en hij begreep het meteen. Hij drukte zijn wapen dicht tegen zijn lichaam, duidelijk een schutter met ervaring.

De oude man bewoog zich uiterst traag. Maar in plaats van het bevel om zijn handen in de lucht te steken te gehoorzamen, bukte hij zich naar zijn laars en trok een lang mes tevoorschijn.

De spoorwegagent glimlachte. Zijn stem klonk melodieus en sprak zijn woorden uit op het zichzelf aangeleerde voorleestontje van de Engelse taal.

‘Pas op, ouwe. Ook indien u per abuis meent een vuurgevecht met een mes te kunnen beslechten, zal ik mij verplicht zien u dood te schieten wanneer u het niet ogenblikkelijk uit uw hand laat vallen.’

De oude man schudde zijn pols. Het mes schoof flitsend uit tot een drie keer zo lang rapierachtig dun zwaard. En in één vloeiende beweging priemde hij de kling in de keel van de agent. De agent bracht een hand naar zijn keel en probeerde met de andere zijn wapen te richten. De oude man drukte de kling met een draaibeweging door en kraakte het ruggenmerg terwijl hij het zwaard finaal door de nek heen duwde tot het er aan de achterkant uitstak. De revolver viel kletterend op de grond. En terwijl de oude man zijn zwaard terugtrok, sloeg de agent languit naast zijn wapen tegen de stenen vloer.

Ook uit Kevins keel klonk een rochelend geluid. Zijn ogen puilden uit van schrik en angst en schoten heen en weer tussen de dode man en het zwaard dat opeens uit het niets leek te zijn opgedoken. ‘Hè... wat...?’

De oude man drukte op het veermechanisme, waardoor de kling in het gevest terugschoot en hij het wapen in zijn laars terugstak. ‘Hetzelfde principe als een toneelzwaard,’ legde hij uit. ‘Maar dan iets aangepast. Heb je je lucifers?’

Kevin zocht met trillende handen in zijn zakken, tastte ze blindelings af en diepte er ten slotte een flesje uit op.

‘Ik ga kijken of de tunnelingang vrij is,’ zei de oude man. ‘Wacht op mijn seintje. Denk eraan, vijf minuten. Kijk of de lont vlam vat, echt goed brandt, en dan rennen! Vijf minuten.’

Vijf minuten voor een veilig heenkomen. Maar niet nu het langzaam brandende gepulverde buskruit was vervangen door snel ontbrandend TNT, dat in een oogwenk drie meter overbrugde.

De oude man stapte over het lijk van de agent en haastte zich naar de uitgang van de pioniersgang. Toen hij daar niemand zag, tikte hij hard met de beitel, twee keer. Er klonken drie tikken terug. De kust was vrij.

De oude man diepte uit zijn zak een authentiek Waltham-spoorwaghorloge op, dat geen enkele bergarbeider zich kon veroorloven. Alle conducteurs, vervoerscoördinatoren en treinmachinisten hadden wettelijk verplicht zo’n zeventiensteens ankerhorloge op zak. Het liep met een gegarandeerde maximale afwijking van een minuut per week, ongeacht of het zich in de hete cabine van een bonkende locomotief bevond of in de bittere kou op het besneeuwde perron van een goederenstation in het hooggebergte. Het witte blad met Arabische cijfers was in de schemering nog net zichtbaar. Hij keek hoe de wijzer op het binnenste cijferblad de seconden aftikte in plaats van de minuten die Kevin dankzij het traag ontbrandende gepulverde buskruit dacht te hebben om zich in veiligheid te brengen.

Vijf seconden had Kevin nodig om het met zwavelstokjes gevulde flesje te ontkurken, er een lucifer uit te trekken, de kurk terug te drukken en naast de lont te knielen. Drie seconden om de lucifer met trillende vingers over de stalen moker te strijken. Eén seconde waarin de lucifer met een flits ontbrandde en hij de vlam tegen de lont met de TNT hield.

De oude man voelde een plotselinge luchtstroming, een zuchtje maar, in zijn gezicht.

Vervolgens schoot er een windstoot uit de gang, voortgestuwd door de holle dreun van het dynamiet dat diep in het gesteente ontplofte.

Een onheilspellend donderend geraas en een tweede windstoot gaven aan dat de pioniersgang was ingestort.

Nu de hoofdgang nog.

Hij verborg zich achter de balken die de doorgang ondersteunden en wachtte af. Het klopte dat er zes meter graniet tussen de pioniersgang en de graafploeg in de hoofdtunnel zat. Maar op het punt waar hij het dynamiet had aangebracht, was de berg allesbehalve solide en doortrokken van gebarsten steenlagen.

De grond schudde en schokte als bij een aardbeving.

De oude man glimlachte zuinigjes. De trilling onder zijn laarzen zei hem meer dan het angstige geschreeuw van de geschrokken bergarbeiders en springmeesters die door de hoofdtunnel naar buiten stormden. Meer ook dan het gegil van degenen die de walmende rook in de gangen trotseerden om te kijken wat er was gebeurd.

Vele tientallen meters diep in de berg was de hoofdgang ingestort. Hij had het zo uitgekiend dat de werktrein was bedolven: alle twintig wagons, de locomotief en de tender. Het deed hem niets dat er mensen bij waren verpletterd. Zij waren net zo onbetekenend als de spoorwegsmenis die hij had vermoord. Ook voelde hij geen medelijden met de gewonde mannen die in de duisternis achter de barrière van gevallen puin opgesloten zaten. Hoe groter het dodental, de vernieling en de verwarring, hoe langer het opruimen zou duren en hoe groter de vertraging zou zijn.

Hij trok zijn ooglap weg en stopte hem in zijn zak. Vervolgens zette hij zijn slappe vilten hoed af, vouwde de randen naar binnen en zette hem weer op in de vorm van een platte mijnwerkerspet. Nadat hij haastig de sjaal had losgeknoopt die onder zijn broek om zijn knie zat gebonden om hem mank te doen lijken, stapte hij op twee sterke benen uit de schaduw en voegde zich bij de groep doodsbange mannen die zich rennend en struikelend over de bielzen van het spoor uit de voeten maakten. Na een tijdje hielden de vluchtende mannen in en keerden om, aangemoedigd door de nieuwsgierigen die op de ramp afkwamen.

De man die bekendstond als de Saboteur liep door, sprong in een greppel langs het spoor en ontweek zo eenvoudig de reddingsploegen en spoorwegpolitie langs een zorgvuldig voorbereide ontsnapingsroute. Hij snelde langs een zijspoor waarop achter een glanzend zwarte locomotief de luxe passagierswagon van een privétrein stond. Het dampende gevaarte siste zachtjes, stond onder stoom voor de elektriciteitsen warmtevoorziening. Een rij met gordijnen omzoomde ramen lichte gelig in het donker op. Er klonk gedempte muziek en hij zag obers in uniform een tafel voor de avondmaaltijd dekken. Toen ze er eerder die dag op weg naar de tunnel langsliepen, had de jonge Kevin nog gescholden op de 'bevoorrechte elite' die zo luxueus reisde, terwijl de bergarbeiders twee dollar per dag betaald kregen.

De Saboteur glimlachte. Het was de privétrein van de spoorweg-directeur. In die luxe wagons zou zo meteen de hel losbreken wanneer ze te horen kregen dat de tunnel was ingestort en het lag voor de hand dat Kevins 'bevoorrechte elite' zich vanavond niet bepaald bevoorrecht zou voelen.

Anderhalve kilometer verderop langs het nieuw aangelegde spoor markeerde fel elektrisch licht het uitgebreide bouwterrein met de slaapbarakken voor de arbeiders, opslagloodsen, werkplaatsen, elektriciteitshuisjes, tientallen rangeersporen met goederentreinen en een remise voor het keren en repareren van de locomotieven. Achter deze verzamelplaats waren diep in een kom de olielampen zichtbaar van een 'eindpuntkampement', een tijdelijke stad van tenten en afgedankte vrachtwagens die tot geïmproviseerde danszalen, saloons en bordelen waren omgebouwd en als een reizend circus het zich voortdurend verplaatsende bouwterrein volgde.

Het zou nu een stuk minder snel verkassen.

Het ging dagen duren om al het gevallen puin uit de tunnel te verwijderen. En het kostte minstens een week om het ondermijnde gesteente opnieuw te stutten en alle schade te herstellen alvorens het

werk kon worden hervat. Hij had de spoorwegaanleg ditmaal grondig gesaboteerd, zijn beste resultaat tot nu toe. En als ze er al in slaagden om de restanten van Kevin, de enige getuige die hem als dader kon aanwijzen, te identificeren, dan zouden ze de jongeman herkennen als een driftkikker die in het arbeiderskamp radicale taal uitsloeg en zichzelf vervolgens per ongeluk naar God had geholpen.

2

In 1907 was het bezit van een privétrein in Amerika het summum van rijkdom en macht. Normale miljonairs met een landhuis in Newport en een stadsvilla aan Park Avenue of een landgoed aan de Hudson-rivier pendelden in particuliere, aan reguliere passagierstreinen gekoppelde wagons tussen hun vorstelijke onderkomens op en neer. Maar de giganten – de eigenaren van de spoorlijnen – reisden in speciale privétreinen met eigen locomotieven waarmee ze geheel naar eigen believen het hele continent doorkruisten. De snelste en meest luxeuze privétrein in de Verenigde Staten was van Osgood Hennessy, de directeur van de Southern Pacific Railroad Company.

Hennessy's trein was glimmend vermiljoenrood geverfd en werd getrokken door een sterke Baldwin Pacific 4-6-2-locomotief zo zwart als de kolen in de tender. Zijn privéwagons, de Nancy No. 1 en de Nancy No. 2, genoemd naar zijn overleden echtgenote, waren vierentwintig meter lang en drie meter breed. Ze waren door de Pullman Company op zijn aanwijzingen gemaakt van staal en door Europese meubelmakers ingericht.

In de Nancy No. 1 bevonden zich Hennessy's werkkamer, salon en privévertrekken, voorzien van marmeren baden, koperen bedden en een telefoon die verbonden kon worden met het telefoonnet van alle steden die hij aandeed. De Nancy No. 2 was uitgerust met een moderne keuken, voorraadkamers waarin proviand voor een maand kon worden opgeslagen, een eetkamer en verblijven voor de bedienden. In de bagagewagon was ruimte gereserveerd voor de auto van zijn

dochter Lillian, een Packard Gray Wolf. Een restauratierijtuig en een Pullman-slaapwagon vormden de luxueuze accommodatie voor de technici, bankiers en juristen die de bouw van de Cascades Cutoff begeleidden.

Eenmaal terug op het hoofdspoor bracht Hennessy's privétrein hem in een halve dag naar San Francisco, in drie dagen naar Chicago en in vier naar New York, waarbij onderweg naar gelang de omstandigheden van locs werd gewisseld. Indien hem dit nog niet snel genoeg ging in zijn streven om de controle over alle spoorlijnen van het land in handen te krijgen, beschikte zijn privétrein over een zogenaamde 'sprinkhaantelegraaf', een door Thomas Edison ontworpen elektromagnetisch inductiesysteem waarmee telegrammen vanuit de rijdende trein naar langs het spoor gespannen draden werden overgebracht.

Hennessy zelf was een oud spichtig mannetje, klein, kaal en zag er griezelig broos uit. Hij had zwarte, fretachtig levendige ogen, waarin een kille blik lag die liegen ontmoedigde en valse hoop de bodem insloeg, en het hart, zo bezwoeren zijn overtroefde rivalen, van een onverzadigbaar gilamonster. Enkele uren na het instorten van de tunnel zat hij nog in hemdsmouwen aan een telegrafist in een ratelend tempo berichten te dicteren, toen zijn eerste gast voor het diner die avond werd binnengelaten.

De beleefd vriendelijke en elegante Amerikaanse senator Charles Kincaid droeg onberispelijke avondkleding. Hij was lang en opvallend knap van uiterlijk met gladgekamde haren en een keurig verzorgde snor. Niets aan zijn bruine ogen verraadde wat hij dacht – of dat hij überhaupt wel dacht. Maar om zijn lippen lag een mierzoet glimlachje op de loer.

Hennessy begroette de politicus met nauw verholen minachting.

'Voor het geval je het nog niet hebt gehoord, Kincaid, er was weer een ongeluk. En godallemachtig, dit was sabotage.'

'Mijn hemel! Weet je dat zeker?'

‘Absoluut. Ik heb onmiddellijk het Detectivebureau Van Dorn een telegram gestuurd.’

‘Dat is een goede keus. Sabotage gaat de plaatselijke sheriffs boven de pet, als ik zo vrij mag zijn, als je er al een kan vinden hier in de middle of nowhere. Dit kan zelfs uw spoorwegpolitie niet aan.’ Boeventuig in uniform, had Kincaid eraan willen toevoegen, maar de senator had veel te danken aan het spoor en was voorzichtig met zijn woorden tegen de man die hem had gemaakt en hem even makkelijk kon breken. ‘Wat is het motto van Van Dorn ook alweer?’ vroeg hij vleierig. “‘We geven nooit op, nooit!’” En omdat ik ertoe bevoegd ben, zie ik het als mijn plicht om uw ploegen te leiden bij het opruimen van de tunnel.’

Hennessy keek hem laatdunkend aan. De verwaande kwast had in het buitenland voor de Bagdad Spoorwegmaatschappij in het Ottomaanse Rijk bruggen gebouwd tot de kranten hem de Heldhaftige Ingenieur gingen noemen omdat hij Amerikaanse Rode Kruis-verpleegsters en missionarissen uit Turkse gevangenschap zou hebben gered. Hennessy nam die zogenaamd heroïsche daden met flink wat korrels zout. Maar Kincaid had die valse roem op een slinkse manier te gelde gemaakt door zich door een corrupte legislatuur tot vertegenwoordiger te laten benoemen van ‘de belangen’ van de spoorwegmaatschappijen in de ‘Miljonairs Club’ van de Amerikaanse senaat. En Hennessy was er zich maar al te goed van bewust dat Kincaid schatrijk was geworden van de spoorwegaandelen die hij als steekpenningen verwierf.

‘Drie doden in één klap,’ bromde hij. ‘Vijftien man opgesloten. Nog meer technici heb ik niet nodig. Wel een begrafenisondernemer. En een eersteklas privédetective.’

Hennessy draaide zich om naar de telegrafist. ‘Heeft Van Dorn al geantwoord?’

‘Nog niet, meneer. We hebben zojuist...’

‘Joe van Dorn heeft agenten in alle grote steden op het continent. Stuur ze allemaal een telegram.’

Vanuit hun privévertrekken kwam Lillian, de dochter van Hen-

nessy, de kamer ingestormd. Kincaids ogen verwijdden zich en zijn glimlach werd breder. Hoewel ze zich op een stoffig rangeerspoor diep in de Cascade Range bevonden, was ze gekleed alsof ze in de chicste restaurants van New York de aandacht wilde trekken. Haar avondjurk van witte chifon zat strak om haar smalle middel en was aan de voorkant diep uitgesneden, een decolleté met een delicaat gepositioneerde zijden roos. Ze droeg een met diamanten bezette parelketting om haar bevallige hals en haar haren waren hoog opgestoken, als een gouden wolk waaruit lokken op haar hoge voorhoofd krulden. Glinsterende oorbellen van driezijdig geslepen Peruzzi-briljanten vestigden de aandacht op haar gezicht. Optutterij, dacht Kincaid cynisch, om te laten zien wat ze te bieden had, wat zo al meer dan voldoende was.

Lillian Hennessy was oogverblindend mooi, jong en puissant rijk. Een goede partij voor een koning. Of een senator die zijn oog op het Witte Huis had laten vallen. Het probleem was dat de felle glans in haar schitterende lichtblauwe ogen deed vermoeden dat ze weliswaar mooi, maar niet makkelijk te temmen was. En nu had haar vader, die haar nooit in toom had kunnen houden, haar als zijn belangrijkste vertrouwenspersoon aangesteld, wat haar zo mogelijk nog onafhankelijker maakte.

‘Vader,’ zei ze, ‘ik heb zojuist telegrafisch contact gehad met de hoofdingenieur. Hij denkt dat ze de pionierstunnel vanaf de andere kant in kunnen om vandaar een doorgang naar de hoofdtunnel te hakken. De reddingsploegen zijn al onderweg. Je telegrammen zijn verzonden. Je moet je nu voor het diner verkleden.’

‘Ik eet niet zolang er mensen opgesloten zitten.’

‘Met honger lijden worden zij niet geholpen.’ Ze wendde zich tot Kincaid. ‘Hallo, Charles,’ zei ze koeltjes. ‘Mevrouw Comden verwacht ons in de salon. Dan drinken we eerst een cocktail terwijl mijn vader zich omkleedt.’ Toen hun glazen allang leeg waren, was Hennessy nog altijd niet verschenen. Mevrouw Comden, een sensuele, donkerharige vrouw van rond de veertig, gekleed in een groene handgemaakte zijden

jurk met een diamanten versiering in ouderwetse Europese stijl, zei: ‘Ik ga hem wel halen.’ Ze liep naar Hennessy’s werkkamer. Terwijl ze de telegrafist negeerde, die net als alle telegrafisten een eed had afgelegd dat hij te allen tijde over de inhoud van inen uitgaande berichten zou zwijgen, legde ze zachtjes een hand op Hennessy’s bonkige schouder en zei: ‘We hebben allemaal honger.’ Om haar lippen krulde een onweerstaanbare glimlach. ‘Laten we gaan eten. Dat bericht van Van Dorn komt heus wel.’

Terwijl ze dat zei, floot de locomotief twee keer, het vertreksignaal, en kwam de trein langzaam in beweging.

‘Waar gaan we naartoe?’ vroeg ze, allerm minst verbaasd dat ze alweer vertrokken.

‘Sacramento, Seattle en Spokane.’

3

Vier dagen na de explosie in de tunnel meldde Joseph van Dorn zich op het spoorwegemplacement van de Great Northern Railway in Hennesyville bij de zich razendsnel verplaatsende en voortdurend doorreizende Osgood Hennessy. In de splinternieuwe stad in de periferie van Spokane in de staat Washington vlak bij de grens met Idaho stonk het naar vers gekapt timmerhout, creosootolie en brandende kolen. Maar de stad werd nu al het ‘Minneapolis van het Noordwesten’ genoemd. Van Dorn wist dat Hennessy dit hier had gebouwd als onderdeel van zijn plan om de omvang van het Southern Pacific Railroad-spoorwegnet te verdubbelen door de noordelijke oost-westlijnen in zijn net op te nemen.

De oprichter van het illustere detectivebureau Van Dorn was een forse, kalende, goed geklede man van in de veertig die er eerder uitzag als een succesvolle handelsreiziger dan als iemand die de onderwereld schrik aanjoeg. Hij kwam over als een levenslustige man, met een krachtige Romeinse neus, een montere glimlach die enigszins werd afgezwakt door een licht Ierse melancholie in zijn ogen en fraaie rode bakkebaarden die doorliepen in een zo mogelijk nog fraaiere rode baard. Toen hij de privétrein van Hennessy naderde, ontlokte het geluid van ragtimemuziek uit een grammofoon hem een knikje van intense opluchting. Hij herkende de energieke, doorleefde melodie van Scott Joplins nieuwe ‘Search-Light Rag’ en leidde hieruit af dat Hennessy’s dochter Lillian in de buurt was. De humeurige directeur van de Southern Pacific Railroad was iets milder in de omgang wanneer zijn dochter in de buurt was.

Hij hield in op het perron omdat hij merkte dat er in de wagon een storm opstak. Op hetzelfde moment verscheen Hennessy in de deuropening die de burgemeester van Spokane de wagon uitwerkte. 'Mijn trein uit! Hennessyville zal zich nooit laten annexeren door die gefuseerde stad van jou. Ik ga mijn spoorwegemplacement niet aan Spokanes belastingen blootstellen!'

Vervolgens snauwde hij tegen Van Dorn: 'Dat heeft wel geduurd, zeg.' Van Dorn beantwoordde Hennessy's botheid met een brede glimlach.

Zijn sterke witte tanden blikkerden in de omkransing van zijn rode snor, terwijl hij de kleine hand van de man tussen zijn knuisten klemde en vriendelijk bulderde: 'Ik was in Chicago en je was een heel eind uit de richting. Je ziet er goed uit, Osgood, al ben je wat humeurig. Hoe is 't met de schone Lillian?' vroeg hij, terwijl Hennessy hem gebaarde in te stappen.

'Nog altijd lastiger dan een vrachtwagen vol pottenkijkers.'

'Kijk eens aan, daar is ze! Nou, nou, wat ben jij gegroeid jongedame, hoelang is dat wel niet geleden...'

'Was dat niet in New York, toen mijn vader je had ingehuurd om me naar Miss Porter's School terug te brengen?'

'Nee,' corrigeerde Van Dorn. 'De laatste keer was, geloof ik, toen we je in Boston op borgtocht uit de gevangenis moesten halen, na die nogal uit de hand gelopen suffragettebetoging.'

'Lillian!' zei Hennessy. 'Ik wil dat je een verslag van deze bijeenkomst uittypt en toevoegt aan het samenwerkingscontract met het Detectivebureau Van Dorn.'

De schalkse schittering in haar lichtblauwe ogen maakte plaats voor een starre blik die opeens een en al zakelijkheid uitstraalde. 'Het contract is klaar om getekend te worden, vader.'

'Joe, ik neem aan dat je iets hebt gehoord over de aanslagen.'

'Ik begrijp,' zei Van Dorn op neutrale toon, 'dat de bouw van een snelle verbindingslijn door de Cascades ernstige hinder ondervindt van

een reeks afschuwelijke ongevallen. Er zijn arbeiders bij omgekomen plus diverse onschuldige treinpassagiers.'

'Het kunnen niet allemaal ongelukken zijn,' reageerde Hennessy bits. 'Iemand doet zijn stinkende best om deze spoorlijn te saboteren. Ik schakel jullie in om die saboteurs te pakken, om 't even of het anarchisten, buitenlanders of stakers zijn. Schiet ze dood, hang ze op, doe wat je nodig acht, maar ruim ze grondig uit de weg.'

'Meteen toen ik je telegram kreeg heb ik mijn beste man op de zaak gezet. Als de situatie inderdaad is zoals je vermoedt, zal ik hem de leiding over het onderzoek geven.'

'Nee!' zei Hennessy. 'Ik wil dat jij dat doet, Joe. Jij moet persoonlijk de leiding op je nemen.'

'Isaac Bell is mijn beste man. Ik wou dat ik zijn talent had toen ik zo oud was als hij.'

Hennessy onderbrak hem. 'Luister goed, Joe. Mijn trein staat hier maar zeshonderd kilometer ten noorden van de gesaboteerde tunnel, toch heeft het me ruim elfhonderd kilometer gekost om hier te komen, steeds heen en weer, voortdurend zigzaggend door de bergen. Die afsnijding reduceert de reistijd met een volledige dag. Het succes van de afkorting en de toekomst van de hele spoorwegmaatschappij zijn te belangrijk om in handen van een huurknecht te leggen.'

Van Dorn wist dat Hennessy gewend was zijn zin te krijgen. Hij had tenslotte van de Atlantische tot de Stille Oceaan een transcontinentaal net van spoorlijnen aaneengeregen door zijn rivalen commodore Vanderbilt en J.P. Morgan te verpletteren, door de Interstate Commerce Commission en het Amerikaanse Congres te slim af te zijn en aanklachten wegens trustvorming door gevele met president Teddy Roosevelt af te wenden. Daarom kwam het Van Dorn goed uit dat ze werden gestoord door Hennessy's hoofdconducteur. In de deuropening stond de treinchef in zijn onberispelijke donkerblauwe uniform, versierd met glanzende geelkoperen knopen en de voor de Southern Pacific Railroad kenmerkende rode biezen.

‘Sorry, dat ik u stoort, meneer. Maar ze hebben een zwerver opgepakt die uw trein probeerde binnen te komen.’

‘Waarom valt u me hiermee lastig? Ik probeer hier een spoorwegmaatschappij te runnen. Geef hem over aan de sheriff.’

‘Hij beweert dat meneer Van Dorn hem vrij zal pleiten.’

Er stapte een lange man Hennessy’s privéwaggon binnen, geëscorteerd door twee potige spoorwegagenten. Hij droeg de slonzige kleding van een landloper die op zoek naar werk met goederentreinen meelift. Zijn jas en broek van spijkerstof zaten onder de vlekken en aangekoekt vuil. Zijn schoenen waren versleten en zijn hoed, een aftandse J.B. Stetson-cowboyhoed, had heel wat regen getrotseerd.

Lillian Hennessy vielen meteen zijn paarsachtig blauwe ogen op die de salon met een intense, onderzoekende blik tot in de kleinste hoekjes en gaatjes opnamen. Hoe snel zijn ogen ook bewogen, ze leken op alle gezichten even te rusten alsof ze de gedachten van haar vader, Van Dorn en ten slotte ook haarzelf probeerden te doorvorsen. Ze staarde onbewogen terug, maar het had een biologerende uitwerking op haar.

Hij was ruim één meter tachtig lang en soepel als een Arabisch raspaard. Een brede snor bedekte zijn bovenlip, net zo blond als zijn dikke hardos en de stoppels op zijn ongeschoren wangen. Zijn handen hingen losjes langs zijn zij en hij had lange, elegante vingers. Lillian viel de vastberaden trek rond zijn kin en lippen op en kwam tot de conclusie dat hij rond de dertig moest zijn en ongelooflijk zelfverzekerd.

Zijn escorte stond dicht naast hem, maar raakte hem niet aan. Pas toen ze haar blik van het gezicht van de lange man afwendde, zag ze dat een van de spoorwegbewakers een bloederige zakdoek tegen zijn neus gedrukt hield. De andere had een blauw opgezwollen oog.

Om de lippen van Joseph van Dorn krulde een zelfvoldaan glimlachje. ‘Osgood, mag ik je Isaac Bell voorstellen. Hij zal in mijn plaats het onderzoek leiden.’

‘Goedemorgen,’ zei Isaac Bell. Hij stapte naar voren en stak zijn hand uit. De bewakers wilden hem volgen.

Met een kortaf 'Weggezen!' zei Hennessy dat ze konden gaan.

De bewaker met de zakdoek tegen zijn neus fluisterde iets tegen de hoofdconducteur die hen naar de deur begeleidde.

'Neem me niet kwalijk, meneer,' zei de conducteur. 'Ze willen hun spullen terug.'

Isaac Bell diepte een stuk loden pijp uit zijn zak op. 'Hoe heet je?'

'Billy,' klonk het stuurs. Bell wierp hem de knuppel toe en zei met nauwelijks ingehouden woede: 'Billy, de volgende keer dat iemand zegt dat hij rustig meekomt, neem dat dan serieus.'

Hij wendde zich tot de man met het blauwe oog. 'En jij?'

'Ed.'

Bell haalde een revolver tevoorschijn en gaf hem met de kolf naar voren aan Ed. Vervolgens drukte hij de bewaker vijf patronen in zijn hand met de woorden: 'Trek nooit een wapen waar je niet mee om kunt gaan.'

'Dat kon ik wel, dacht ik,' mompelde Ed en iets in zijn schuldbevaste houding leek de lange detective te ontroeren.

'Cowboy voordat je bij het spoor kwam?' vroeg Bell. 'Ja, meneer, ik had werk nodig.'

Het blauw in Bells ogen werd iets zachter en zijn lippen krulden tot een vriendelijke glimlach. Hij pakte een gouden munt uit een zakje aan de binnenkant van zijn riem. 'Alsjeblieft, Ed. Koop een biefstuk voor dat oog en drink er eentje van mij.'

De bewakers knikten. 'Bedankt, meneer Bell.'

Bell richtte zijn aandacht op de directeur van de Southern Pacific Company, die hem verwachtingsvol aankeek. 'Meneer Hennessy, ik zal verslag doen zodra ik in bad ben geweest en me heb omgekleed.'

'De bediende van de slaapwagon heeft je tas,' zei Joseph van Dorn glimlachend.

De detective was binnen een halfuur terug. Hij had zijn snor bijgepunt en zijn zwerverskledij omgewisseld voor een zilvergrijs driedelig onge-

tailleerd kostuum, gemaakt van dure, dicht geweven Engelse wol die zeer geschikt was voor het herfstachtige weer. Een lichtblauw overhemd en een donkerpaarse stropdas accentueerden de kleur van zijn ogen.

Isaac Bell besefte dat hij direct van het allereerste begin af aan duidelijk moest laten merken dat hij, en níet de heerszuchtige spoorweg-directeur, het onderzoek zou leiden. Om te beginnen beantwoordde hij de warme glimlach van Lillian Hennessy. Vervolgens maakte hij een beleefde buiging naar een vrouw met donkere ogen, die zwijgend binnenkwam en in een leren fauteuil plaatsnam. Tot slot wendde hij zich tot Osgood Hennessy.

‘Ik ben er niet volledig van overtuigd dat de ongelukken het gevolg van sabotage zijn.’

‘Om de dooie dood wel! In het hele Westen wordt het werk neergelegd. En in Wall Street heerst paniek die wordt opgehitst door radicale, heethoofdige oproerkraaiers.’

‘Het klopt,’ reageerde Bell, ‘dat de tramstaking in San Francisco en de staking van de telegrafisten van Western Union de vakbondsleden verbittert. En zelfs als de leiders van de Western Federation of Miners die in Boise terechtstaan, inderdaad gouverneur Steunenberg hebben willen vermoorden – een aanklacht waar ik mijn twijfels over heb, gezien de onzorgvuldigheid waarmee het onderzoek is uitgevoerd –, was er duidelijk geen gebrek aan radicalen die kwaad genoeg zijn om dynamiet bij de voordeur van de gouverneur te plaatsen. En ook de man die president McKinley heeft vermoord is niet de enige anarchist in het land. Maar...’

Isaac Bell pauzeerde even om de diepe ernst in zijn blik goed tot Hennessy te laten doordringen. ‘Meneer Van Dorn betaalt me voor het vangen van moordenaars en bankrovers tot in alle uithoeken van het continent. In een maand maak ik meer kilometers in exprestreinen en snelbussen dan de meeste mensen in hun hele leven.’

‘Wat heeft al dat reizen van u te maken met de aanslagen op mijn spoorlijnen?’

‘Treinongelukken zijn geen uitzonderingen. Vorig jaar heeft de Sou-

thern Pacific Railroad in totaal twee miljoen dollar schadevergoeding aan slachtoffers uitbetaald. Nog voor het einde van 1907 zijn er al *tien-duizend* botsingen en achtduizend ontsporingen geteld, waarbij ruim vijfduizend mensen om het leven kwamen. Als vaste klant gaat het mij persoonlijk aan wanneer spoorwagons herhaaldelijk als een telescoop in elkaar worden geramd.’

Osgood Hennessy liep hoogrood aan van een opwellende woede. ‘Ik zal u vertellen wat ik iedere hervormer vertel die meent dat de spoorwegen de bron van al het kwaad zijn. De Southern Pacific Railroad heeft honderduizend mensen in dienst. We werken ons uit de naad voor het vervoer van *honderd miljoen* passagiers en *driehonderd miljoen* ton aan goederen, per jaar!’

‘Ik ben toevallig dol op treinen,’ zei Bell welwillend. ‘Maar de spoorwegwerkers overdrijven niet als ze stellen dat het met de dunne stalen flens die de wielen op de rails moet houden “wel heel magertjes is gesteld”.’

Hennessy sloeg op de tafel. ‘Die moordzuchtige radicalen zijn door haat verblind! Zien ze dan niet dat de snelheid van het spoor voor iedereen op deze planeet een godsgeschenk is? Amerika is gigantisch! Groter dan het eeuwig kibbelende Europa. Breder dan het verdeelde China. Het spoor verenigt ons. Wat kunnen de mensen nog zonder onze treinen? Met postkoetsen? Wie brengt hun oogsten naar de markt? Ossen? Muilezels? Eén locomotief van mij vervoert meer goederen dan alle huifkarren tezamen die ooit de Great Plains zijn overgestoken – meneer Bell, weet u wat een Thomas Flyer is?’

‘Natuurlijk. Een Thomas Flyer is een automobiel, een in Buffalo gemaakte Thomas Model 35 met een zestig pk-viercilindermotor. Persoonlijk hoop ik dat de Thomas Company volgend jaar de New York-Parijs Race wint.’

‘Waarom dacht u dat ze die auto naar een trein hebben genoemd?’ snauwde Hennessy. ‘Snelheid! Een *flyer* is een eerste klas *trein* beroemd vanwege zijn snelheid! En...’

‘Snelheid is prachtig!’ onderbrak Bell. ‘Daarom...’

Dat Hennessy dit deel van zijn privéwagon als zijn werkkamer gebruikte, was te zien aan de trekkers van de kaartrollen die aan het houten plafond hingen. De lange vlasblonde detective maakte zijn keuze aan de hand van de koperen naambordjes en rolde een kaart uit met het spoorwegnet in Californië, Oregon, Nevada, Idaho en Washington. Hij wees op de bergachtige grens tussen Noord-Californië en Nevada.

‘Zestig jaar geleden heeft een groep pioniersfamilies, die zich de Donner Party noemden, geprobeerd met een stoet wagens dit gebergte over te trekken. Ze wilden naar San Francisco, maar de pas die ze door de Sierra Nevada wilden nemen, was door vroegtijdige sneeuwval geblokkeerd. De Donner Party heeft daar de hele winter vastgezeten. Het eten raakte op. Degenen die niet van de honger stierven, hielden zich in leven door de lichamen van de overledenen te eten.’

‘Wat hebben kannibalistische pioniers in godsnaam met mijn spoorwegmaatschappij te maken?’

Isaac Bell grijnsde. ‘Als je nu op de Donner Pas honger krijgt, is het dankzij uw spoorwegmaatschappij een rit van nauwelijks vier uur naar de beste restaurants van San Francisco.’

Het verschil tussen een stuurse of een vriendelijke uitdrukking was niet erg groot op het ernstige gezicht van Osgood Hennessy, maar tegenover Joseph van Dorn gaf hij zich gewonnen. ‘U hebt gelijk. Ga door, Bell. Vertel maar op.’

Bell wees op de kaart. ‘In de afgelopen drie weken waren er verdachte ontsparingen hier in Redding, hier in Roseville en bij Dunsmuir, plus het instorten van de tunnel, wat voor u de aanleiding was om meneer Van Dorn in te schakelen.’

‘Hiermee vertelt u me niets nieuws,’ gromde Hennessy. ‘Er zijn vier spoorwegwerkers en een locomotiefmachinist bij gedood en tien arbeiders kunnen door verwondingen hun werk niet meer doen. Dat kost me een vertraging van acht dagen.’

‘En er is een detective van de spoorwegpolitie in de pionierstunnel om het leven gekomen.’

‘Wat? O ja. Dat was ik nog vergeten. Een van mijn agenten.’

‘Een zekere Clarke. Aloysius Clarke. Zijn vrienden noemden hem Wish.’

‘Wij kenden hem,’ legde Joseph van Dorn uit. ‘Hij heeft voor mijn bureau gewerkt. Een voortreffelijke detective. Maar hij had zo zijn makken.’ Bell keek de aanwezigen om beurten aan en sprak met een heldere stem het grootste compliment uit dat je in het Westen kon geven. ‘Wish Clarke was een vent met wie je bergen kon verzetten.’

Daarna richtte hij zich expliciet tot Hennessy: ‘Onderweg hiernaartoe heb ik in de arbeiderskampen rondgeneusd. Bij de Siskiyou-lijn even buiten Crescent City’ – hij wees het op de kaart bij de noordkust van Californië aan – ‘hoorde ik geruchten over een extremist of een anarchist die onder de arbeiders de Saboteur wordt genoemd.’

‘Een extremist! Net wat ik zei.’

‘De arbeiders kennen hem niet goed, maar ze zijn bang voor hem. Mensen die zich bij hem aansluiten, worden daarna nooit meer teruggezien. Uit wat ik tot dusver heb kunnen achterhalen, leid ik af dat hij voor de aanslag in de tunnel een handlanger had aangetrokken. Een jonge activist, een zekere Kevin Butler, een mijnwerker, heeft men ten zuiden van Crescent City op een goederentrein zien springen.’

‘Naar Eureka!’ onderbrak Hennessy. ‘Van Santa Rosa is hij natuurlijk naar Redding en Weed gegaan en vandaar naar de Cascades Cutoff. Zoals ik de hele tijd al zeg. Radicale arbeiders, buitenlanders, anarchisten. Heeft deze activist zijn misdaad bekend?’

‘Bekennen zal Kevin Butler alleen nog tegen de duivel, meneer. Zijn lijk is in de pioniersgang naast dat van detective Clarke aangetroffen. Maar uit zijn achtergrond valt niet af te leiden dat hij in staat zou zijn geweest een dergelijke aanslag alleen uit te voeren. De Saboteur, zoals hij wordt genoemd, is nog altijd de hoofdverdachte.’

In het aangrenzende vertrek ratelde een telegraafsleutel. Lillian

Hennessy spitste haar oren. Direct nadat het geluid ophield, stormde de telegrafist met het genoteerde bericht de kamer binnen. Het viel Bell op dat Lillian de tekst op het papier niet gelezen had, toen ze tegen haar vader zei: ‘Uit Redding. Een botsing ten noorden van Weed. Een trein met spoorwegwerkers heeft een sein genegeerd. Een werktrein die erachteraan kwam, wist niet dat de goederentrein zich nog in dat traject bevond en knalde er achterop. De personeelswagon werd in een goederenwagon gedrukt. Twee doden onder het treinpersoneel.’

Hennessy sprong met een knalrood hoofd overeind. ‘Geen sabotage? Een sein genegeerd, ammehoela. Die treinen waren op weg naar de Cascades Cutoff. Dit betekent opnieuw vertraging.’

Joseph van Dorn stapte naar voren om de cholerische spoorwegdirecteur te kalmeren.

Bell deed een stapje naar Lillian toe.

‘U kent het morsealfabet?’ vroeg hij zachtjes.

‘Heel opmerkzaam van u, meneer Bell. Ik reis al van kinds af aan met mijn vader en bij hem is een morsesleutel nooit ver weg.’

Bell herzag zijn mening over de jonge vrouw. Misschien was Lillian toch meer dan het verwende, eigenzinnige enig kind dat ze op het eerste gezicht leek. Ze zou een waardevolle informatiebron over de kring van vertrouwelingen rond haar vader kunnen zijn. ‘Wie is die dame die zich zojuist bij ons heeft gevoegd?’

‘Emma Comden is een vriendin van de familie. Ze heeft me Franse en Duitse les gegeven en erg haar best gedaan me betere manieren bij te brengen’ – Lillian knipperde met haar lange wimpers en vervolgde – ‘aan de piano.’

Emma Comden droeg een nauwsluitende jurk met een decente ronde kraag en een elegante broche onder haar hals. Ze was een volstreekte tegenpool van Lillian met rondingen waar de jongere vrouw slank was, donkerbruine, bijna zwarte ogen en donker kastanjebruin haar dat rood glansde en was opgebonden in een Franse rol.

‘Wilt u zeggen dat u thuis privéles hebt gekregen zodat u uw vader kon helpen?’

‘Daarmee wil ik zeggen dat ik zo vaak van school werd gestuurd dat pa mevrouw Comden in dienst heeft genomen om mijn opvoeding te volbrengen.’

Bell keek glimlachend terug. ‘Hoe kunt u nog tijd hebben voor dat Frans en Duits en die pianolessen, terwijl u tegelijkertijd de rechterhand van uw vader bent?’

‘Ik ben mijn gouvernante inmiddels wel ontgroeid.’

‘En toch is mevrouw Comden hier...?’

Lillian reageerde onbewogen. ‘Als u goed had opgelet, meneer de detective, dan was het u opgevallen dat pa een bijzondere belangstelling voor onze “huisvriendin” aan de dag legt.’

Hennessy zag dat Isaac en Lillian met elkaar spraken. ‘Waar gaat ’t over?’

‘Ik vertelde net dat ik heb gehoord dat mevrouw Hennessy een opmerkelijk mooie vrouw moet zijn geweest.’

‘Lillian heeft haar gezicht niet van mijn kant van de familie. Wat krijgt u zoal betaald als detective, meneer Bell?’

‘De hoogste vergoeding binnen het gangbare tariefstelsel.’

‘Dan begrijpt u ongetwijfeld dat ik u als vader van een onschuldige jonge vrouw wel moet vragen wie die chique kleding voor u heeft bekostigd?’

‘Mijn grootvader Isaiah Bell.’

Osgood Hennessy keek hem met grote ogen aan. Als Bell hem had verteld dat hij een nazaat van koning Midas was, was de verbazing niet groter geweest. ‘Was Isaiah Bell uw grootvader? Dan is uw vader dus Ebenezer Bell, directeur van de American States Bank of Boston. Goeie godallemachtig, een bankier.’

‘Mijn vader is een bankier. Ik ben detective.’

‘Mijn vader heeft van zijn leven nooit een bankier zelfs maar gezien. Hij was spoorwegwerker en sloeg spijkers. U staat tegenover een

spoorwegaarbeider in hemdsmouwen, Bell. Ik ben net zo begonnen als hij met het vastspijkeren van spoorstaven op bielzen. Ik heb m'n eigen eetketeltje gedragen. Ik heb dagen van tien uur gemaakt en alle stadia doorlopen, van remmer, machinist, conducteur, telegrafist tot koerier... van het spoor via het station naar het hoofdkantoor.'

'Wat mijn vader wil zeggen,' zei Lillian, 'is dat hij van het slaan op spoorspijkers in de hete zon is opgeklommen tot het ceremonieel slaan van gouden spijkers onder een parasol.'

'Drijf niet de spot met me, jongedame.' Hennessy trok een andere kaart van het plafond omlaag. Het was een blauwdruk, een gedetailleerde technische werktekening op lichtblauw papier van een cantileverbrug met vakwerkliggers, die op twee hoge pijlers van steen en ijzer een diepe kloof overspande.

'Dit is waar we naartoe willen, meneer Bell, de Cascade Canyon Brug. Ik heb Franklin Mowery, een topingenieur, uit zijn pensioen teruggehaald om voor mij de mooiste spoorwegbrug ten westen van de Mississippi te bouwen, en die is nu zo goed als klaar. Om tijd te winnen heb ik die brug, vooruitlopend op de aanleg van de afsnijdingslijn, alvast laten bouwen door werktreinen om te laten rijden via een verlaten houthakkersspoor dat er vanuit de Nevada-woestijn naartoe slingert.' Hij wees op de plattegrond. 'Wanneer deze gang hier geboord is – Tunnel 13 –, ligt de brug daar al voor ons klaar. Snelheid, meneer Bell. Het draait allemaal om snelheid.'

'Hebt u een deadline?' vroeg Bell.

Hennessy keek Joseph van Dorn streng aan. 'Joe, kan ik ervan op aan dat de geheimhouding bij uw detectives net zo is gewaarborgd als bij mijn juristen?'

'Beter nog,' antwoordde Van Dorn.

'Er is een deadline,' gaf Hennessy tegenover Bell toe. 'Opgelegd door uw bankiers?'

'Nee, niet door die honden. Moeder Natuur. Vadertje Winter komt eraan en zodra hij de Cascades bereikt, ligt de spoorwegbouw tot het

voorjaar stil. Ik heb de beste kredieten in de hele spoorwegbusiness, maar als de verbinding van de Cascades Cutoff met de Cascade Canyon Brug niet voor het invallen van de winter een feit is, komt er zelfs aan mijn krediet een eind. Onder ons, meneer Bell, wanneer de aanleg van deze verbinding stagneert, is na de eerste sneeuwstorm elke kans verkeken dat ik de Cascades Cutoff nog kan afbouwen.'

'Wees gerust, Osgood,' zei Joseph van Dorn. 'We pakken hem.'

Hennessy was niet gerustgesteld. Hij schudde aan de blauwdruk alsof hij hem wilde wurgen. 'Als die saboteurs de boel tegenhouden, duurt het zo twintig jaar voordat een ander zich aan de Cascades Cutoff waagt. Het is de laatste barrière die de vooruitgang in het Westen in de weg staat en ik ben de laatste pionier met het lef om hem te nemen.'

Isaac Bell twijfelde absoluut niet aan de liefde van de oude man voor zijn spoorwegmaatschappij. Ook speelde zijn eigen verontwaardiging mee bij het vooruitzicht dat er door toedoen van de Saboteur nog meer onschuldige doden en gewonden zouden vallen. De onschuldigen waren heilig. Maar op dat moment stond in Bells overwegingen zijn herinnering aan Wish Clarke voorop, hoe die op zijn nonchalante, onbeholpen wijze in de punt van een mes was gestapt dat voor Bell was bedoeld. 'Ik beloof u dat ik hem te pakken krijg,' zei hij.

Hennessy keek hem lang en onderzoekend aan. Traag liet hij zich in een fauteuil zakken. 'Een hele opluchting, meneer Bell, dat ik over een topman van uw kaliber beschik.'

Toen Hennessy op zoek naar bevestiging zijn dochter aankeek, zag hij dat ze de rijke en van uitstekende familierelaties voorziene detective keurde als de nieuwe sportwagen die ze van hem voor haar verjaardag wilde hebben. 'Jongeman?' vroeg hij. 'Is er een mevrouw Bell?'

Het was Bell al opgevallen dat de liefvallige jonge vrouw hem waar-derend in ogenschouw nam. Dat was vleierend, verleidelijk ook wel, maar hij vatte het niet al te persoonlijk op. Het was wel duidelijk waarom. Hij was zonder meer de eerste man bij wie ze zag dat hij zich niet door haar vader liet afblaffen. Maar gezien haar belangstelling en

haar vaders plotselinge interesse in hem als een mogelijke huwelijkskandidaat, leek het Bell hoog tijd om voor eens en voor altijd duidelijk te maken waar hij stond.

‘Ik ben verloofd,’ antwoordde hij. ‘Verloofd? Eh... waar is ze?’

‘Ze woont in San Francisco.’

‘Hopelijk heeft ze de aardbeving goed doorstaan?’

‘Ze is haar huis kwijt,’ antwoordde Bell cryptisch, terwijl hij weer levendig voor zich zag hoe er abrupt een einde kwam aan hun eerste nacht samen, toen hun bed door de schok door de kamer stuiterde en Marions piano door de voorgevel op straat was gekletterd.

‘Marion is gebleven en heeft bij de opvang van weeskinderen geholpen. Nu de meesten zijn ondergebracht, heeft ze een baan bij een krant.’

‘Is al bekend wanneer u gaat trouwen?’ vroeg Hennessy. ‘Spoedig,’ zei Bell.

Lillian Hennessy leek dat ‘spoedig’ als een uitdaging op te vatten. ‘San Francisco is hier ver vandaan.’

‘Ruim vijftienhonderd kilometer,’ zei Bell. ‘Over een weg dwars door het Siskiyou-gebergte met steile hellingen en een eindeloze reeks haarspeldbochten – precies de reden voor uw Cascades Cutoff, die de duur van de tocht met een volle dag bekort,’ vervolgde hij, waarmee hij het onderwerp sluw weer van huwbare dochters op sabotage bracht. ‘Wat me eraan doet denken dat het handig zou zijn als ik een gratis vervoerpas zou kunnen krijgen.’

‘Ik regel iets veel beters!’ zei Hennessy, terwijl hij overeind sprong. ‘U krijgt zo’n pasje – een gratis vervoerbewijs voor alle treinen in het land. Maar u krijgt ook een door mij met de hand geschreven verklaring waarmee u te allen tijde een speciale trein voor uzelf kunt charteren. U bent nu in dienst van de spoorwegmaatschappij.’

‘Nee, meneer. Ik werk voor meneer Van Dorn. Maar u kunt ervan op aan dat ik uw speciale treinen voor de goede zaak zal inzetten.’

‘Meneer Hennessy heeft u vleugels gegeven,’ merkte mevrouw Comden op.

‘Nu alleen nog weten waar u naartoe moet vliegen...’ De mooie Lillian glimlachte. ‘Of naar wie.’

Terwijl de morsesleutel weer begon te ratelen, knikte Bell naar Van Dorn, waarop ze allebei zwigend de wagon uitstapten en het perron op liepen. Over het emplacement waaide een koude noordenwind die rook en as in hun gezichten blies. ‘Ik heb veel van onze mensen nodig.’

‘Je zegt ’t maar. Wie wil je hebben?’

Isaac Bell noemde een lange rij namen op. Van Dorn luisterde en knikte goedkeurend. Toen hij klaar was, zei Bell: ‘Ik wil Sacramento graag als uitvalsbasis nemen.’

‘Ik had gedacht dat je voor San Francisco zou kiezen.’

‘Uit persoonlijke overwegingen, ja, dan zit ik het liefst bij mijn verloofde in dezelfde stad. Maar Sacramento heeft snellere spoorverbindingen met de westkust en het binnenland. Is het goed als we bij Miss Anne verzamelen?’

Van Dorn kon zijn verbazing niet verbergen. ‘Waarom in een borddeel?’

‘Als die zogenaamde Saboteur het tegen een grote landelijke spoorwegmaatschappij opneemt, gaat het om een crimineel met een lange arm. Ik wil niet dat onze ploeg voor iedereen zichtbaar in een openbare gelegenheid bijeenkomt voordat ik weet wat hij weet en hoe hij dat weet.’

‘Ik weet zeker dat Anne Pound in haar achterhuis wel een ruimte voor ons vrij wil maken,’ zei Van Dorn stijfjes. ‘Als jou dat het beste lijkt. Maar vertel eens, heb je nog iets meer ontdekt dan wat je zojuist aan Hennessy hebt gemeld?’

‘Nee. Maar ik heb zo ’t gevoel dat de Saboteur bijzonder op zijn qui-vive is.’

Van Dorn reageerde met een knikje. Zijn ervaring was dat wanneer een dermate begripvol detective als Isaac Bell een ‘gevoel’ had, dat gevoel voortkwam uit kleine, maar veelbetekenende details die de meeste mensen niet zouden zijn opgevallen. Ten slotte zei hij: ‘Wat een verschrikkelijk nieuws over Aloysius.’

‘Dat kwam als een enorme klap. De man heeft me in Chicago het leven gered.’

‘En jij het zijne in New Orleans,’ kaatste Van Dorn terug, ‘En ook in Cuba.’

‘Hij was een uitmuntende detective.’

‘Redelijk. Maar hij was zichzelf aan het dooddrinken. En daar kon je hem niet van redden. Niet dat je het niet geprobeerd hebt.’

‘Hij was de beste,’ hield Bell koppig vol. ‘Hoe is hij omgekomen?’

‘Hij is onder stenen verpletterd. Wish was op dat moment precies op de plek waar het dynamiet ontplofte.’

Van Dorn schudde verdrietig zijn hoofd. ‘De intuïtie van die man was goud waard. Zelfs als hij dronken was. Ik had er de pest in dat ik hem moest laten gaan.’

Bells reactie bleef neutraal. ‘Zijn vuurwapen lag vlak bij zijn lijk, waaruit blijkt dat hij het voor de explosie in de aanslag had.’

‘Het kan er ook door de ontploffing terecht zijn gekomen.’

‘Het was dat oude enkelschots legerpistool waar hij zo verzot op was. In zo’n klapholster. Daar valt het niet uit. Hij moet ’t in zijn hand gehad hebben.’

Van Dorn reageerde met een nuchtere vraag ter bevestiging van Bells aanname dat Aloysius Clarke de aanslag had geprobeerd te voorkomen. ‘Waar was zijn heupfles?’

‘Die zat nog in zijn zak.’

Van Dorn knikte en wilde op een ander onderwerp overgaan, maar voor Isaac Bell was dit nog niet afgesloten.

‘Ik moest weten hoe hij in die tunnel kwam. Is hij bij de explosie gedood of al eerder? Dus heb ik het lichaam in een trein gelegd en naar een arts in Klamath Falls gebracht. Ik heb meegekeken toen hij onderzocht werd. De dokter heeft me laten zien dat Wish voordat hij werd verpletterd een mes in zijn keel heeft gehad.’

Van Dorn huiverde. ‘Hebben ze zijn keel doorgesneden?’

‘Niet doorgesneden. Doorboord. Het mes is via zijn keel tussen

twee ruggenwervels door het ruggenmerg gegaan en er aan de achterkant van zijn nek weer uitgekomen. De dokter zei dat het nauwkeurig was gedaan als door een chirurg of een slager.'

'Of gewoon geluk.'

'Als dat zo is, heeft de moordenaar twee keer geluk gehad.'

'Hoe bedoel je?'

'Om Wish Clarke te slim af te zijn, moet je om te beginnen een behoorlijke portie geluk hebben, dacht je ook niet?'

Van Dorn keek weg. 'Zat er nog iets in de heupfles?'

Bell keek zijn baas met een triest glimlachje aan. 'Maak je geen zorgen, Joe, ik had hem ook ontslagen. Dat was zo klaar als een klontje.'

'Van voren aangevallen?'

'Zo te zien wel, ja,' antwoordde Bell.

'Maar je zegt dat Wish zijn wapen al had getrokken.'

'Klopt. Dus hoe heeft de Saboteur hem met een mes afgetroefd?'

'Gegooïd?' vroeg Van Dorn twijfelend.

Bells hand flitste naar zijn laars en kwam met een werpmes tevoorschijn. Hij liet het stalen voorwerp soepel tussen zijn vingers door glijden en hield het wegend op. 'Je hebt een katapult nodig om een werpmes dwars door een mensennek heen te krijgen.'

'Natuurlijk... Kijk uit, Isaac. Zoals je zegt, die Saboteur moet bliksemsnel zijn geweest als hij een al dan niet dronken Wish Clarke te vlug af was.'

'Hij krijgt de kans om me te laten zien hoe snel hij wel niet is,' zwoer Isaac Bell.